

Effectieve zorg & behandeling bij dementie

Deze nieuwsbrief is een uitgave van
de Informatiedesk Effectieve zorg & behandeling bij dementie en
de Helpdesk Ontmoetingscentra
Jaargang 7, nr. 1, juni 2018

Redactie: M. Oattes, A. van Rijn, F.J.M. Meiland, R.M. Dröes

Insturen kopij: ontmoetingscentra@ggzingeest.nl

Website Helpdesk Ontmoetingscentra: www.ontmoetingscentradementie.nl

Redactioneel

2018 is het jaar waarin de Ontmoetingscentra 25 jaar bestaan. Een zilveren jubileumjaar dus! Dit is groots gevierd met het internationale congres BestCare4Dem: sharing effective community-based support in dementia dat op 7 en 8 juni plaatsvond in het DeLaMar theater in Amsterdam.

Met 280 deelnemers uit 13 landen, met meer dan 40 inspirerende sprekers, een prachtige Poëzie en kunsttentoonstelling waar vele ontmoetingscentra aan hebben deelgenomen, en een indrukwekkend dansoptreden van deelnemers en personeel van Amsterdams Ontmoetingscentrum De Pijp en de Tsjechische oud-balletdanser en choreograaf Petr Veleta, kan het een zeer geslaagd congres worden genoemd! Als grote verrassing en klap op de vuurpijl ontving prof. Rose-Marie Dröes aan het einde van de eerste congresdag uit handen van de loco-burgemeester van Amsterdam een Koninklijke onderscheiding. Zij werd benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau vanwege de internationale wetenschappelijke en maatschappelijke impact van haar 35 jaar lange inzet voor verbetering van de zorg voor mensen met dementie. De redactie feliciteert Rose-

Marie van harte met deze prachtige onderscheiding en erkenning!

In deze nieuwsbrief jubileumspecial leest u meer over het congres en de evenementen. We hopen zo al diegenen die om verschillende redenen helaas niet aanwezig konden zijn toch nog te betrekken bij de feestelijkheden. Daarnaast hebben we natuurlijk ook de gebruikelijke rubrieken. We wensen u veel leesplezier en natuurlijk een ontspannen en zonnige zomer!

De redactie

Nieuwe ontmoetingscentra

Ontmoetingscentrum Rijswijk

Op 28 juni was de feestelijke opening van Ontmoetingscentrum Rijswijk. Van harte gefeliciteerd! Het ontmoetingscentrum gaat van start op 3 locaties: De Hyacint, Westhoff en Het Trefpunt. De locaties zijn open van maandag tot en met vrijdag van 10.30-15.30 uur. Voor informatie of contact: info@ontmoetingscentrumrijswijk.nl. Of u kunt op maandag of dinsdag bellen tussen 10.00 en 12.00 uur: 06-17738490.

Ontmoetingscentra in het buitenland

Zoals tijdens het BestCare4Dem congres duidelijk werd geïllustreerd, worden ook in het buitenland de voordelen van het model van ontmoetingscentra herkend en openen steeds meer nieuwe centra de deuren. Zoals in Zamora in Castilië e León in Spanje, en in Sydney in Australië (OntmoetingscentrumThree Bridges).

Staat uw ontmoetingscentrum niet op de website www.ontmoetingscentradementie.nl, laat het ons weten via ontmoetingscentra@ggzingeest.nl

Best Care4Dem Congres zeer geslaagd!

Op 7-8 juni vond het internationale congres BestCare4Dem: sharing effective community-based support in dementia plaats in het DeLaMar Theater in Amsterdam. Het congres was een groot succes met 280 deelnemers uit 13 landen, waaronder professionals, wetenschappers, beleidsmakers en mensen met dementie en mantelzorgers. Er waren interessante plenaire lezingen over geïntegreerde persoonsgerichte zorg door prof. Rose-Marie Dröes (Afdeling Psychiatrie, VU medisch centrum) en over het belang van goede zorg na de diagnose door prof. Dawn Brooker (Directeur van de Stichting voor Dementiestudies van de Universiteit van Worcester), het belang van een dementievriendelijke stad door de heer Maarten Poorter, vertegenwoordiger van de Gemeente Amsterdam en voorzitter van Stadsdeel Oost, en een gezamenlijke presentatie van het MEETINGDEM-consortium over de resultaten van het MEETINGDEM-project waarbij de adaptieve implementatie en evaluatie van het Ontmoetingscentra programma in Europa werden onderzocht. In tien parallelsessies werden vele inspirerende voorbeelden van effectieve psychosociale interventies voor thuiswonende mensen met dementie en hun verzorgers gepresenteerd, variërend van kunst, muziek, cognitieve stimulatie en bewegingsactiviteiten, zoals Exergaming en Fietsmaatjes tot DemenTalent, gedeelde besluitvorming, technologische hulpmiddelen en e-learning (zie ook verderop in deze nieuwsbrief). Tijdens de lunch werden internationale films over Ontmoetingscentra en innovatieve psychosociale methoden getoond uit Nederland, Italië, Aruba, Polen en Engeland.

Ook was er een informatiemarkt en een mooie Poëzie- en kunsttentoonstelling van 20 werken gemaakt door mensen met dementie. Tijdens de Meet the Expert sessie in de ochtend vond de officiële prijsuitreiking plaats van de Poëzie en Kunst wedstrijd (zie het artikel hierover verderop in deze nieuwsbrief).

De trotse winnaars (Ontmoetingscentrum De Vijver uit Nederland en Ontmoetingscentrum Riccione uit Italië) ontvingen een mooie doorzichtige acryl-plastiek waarin hun kunstwerk was vervat, een oorkonde en een cheque van 100 Euro. Ook de tweede en derde prijswinnaars werden in het zonnetje gezet met een oorkonde en overheerlijke bonbons.

's Middags werd het internationale MEETINGDEM-netwerk (www.meetingdem.eu) gelanceerd door mevrouw Mr. Jacqueline Hoogendam van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en bestuurslid van het Joint Program Neurodegenerative Disease Research. Het MEETINGDEM-netwerk heeft tot doel het Ontmoetingscentra-programma in Europa en daarbuiten verder te verspreiden, alsook effectieve innovatieve ondersteuningsmethoden en -strategieën via deze centra te implementeren. Tijdens het launching evenement, dat startte met een mooie historische film over de ontwikkeling en verspreiding van de Ontmoetingscentra in Nederland en andere landen in Europa van 1993 tot 2018, en eindigde met verspreiding van de MEETINGDEM-netwerk flyer en gebak (!) werd ook het 25-jarig jubileum van de Ontmoetingscentra in Nederland gevierd. Met vertegenwoordigers van Ontmoetingscentra uit Nederland, Italië, Polen, het Verenigd Koninkrijk, Aruba, Spanje, Suriname en Australië aanwezig op het

congres, werd dit uiteraard een zeer feestelijk evenement.

Het congres werd afgesloten met een indrukwekkende en prachtige dansvoorstelling 'Contact by dance' door mensen met dementie van Ontmoetingscentrum De Pijp in Amsterdam, die dansten op klassieke en populaire muziekstukken met Joke Bos en Mariska Atmodimedjo, coördinator en activiteitenbegeleider van dit Ontmoetingscentrum, en de Tsjechische oud-balletdanser en choreograaf Petr Veleta uit Praag.

De uitvoering eindigde met een uitnodiging aan het publiek om zich bij de dansers op het podium aan te sluiten en mee te dansen op het nummer Happy van Pharrell Williams, wat velen spontaan deden. En zo ging het dansoptreden over in een waar dansfeestijn met het publiek!

Tot grote verrassing van iedereen verscheen na het dansoptreden opeens de loco-burgemeester van Amsterdam ten tonele. Zij deelde mee dat het de Koning had behaagd Rose-Marie Dröes te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau, vanwege de nationale en internationale wetenschappelijke en maatschappelijke impact van haar onderzoek en andere activiteiten op het gebied van dementiezorg gedurende 35 jaar. Vervolgens kreeg Rose-Marie een mooie onderscheiding. Een prachtig einde van deze eerste feestelijke congresdag!

Op de tweede congresdag namen ongeveer 45 deelnemers deel aan de 'site-visits' in verschillende Amsterdamse Ontmoetingscentra (De Pijp, Menno Simons, Kraka-e-Sewa en OC-West van Stichting Mantelzorg en Dementie), het Odensehuis Zuid, en Zorgboerderij De Reigershoeve in Heemskerk. Een aantal congresgangers nam deel aan de workshop 'Hoe zet je een Ontmoetingscentrum op'. Alles bij elkaar echt een zeer geslaagd congres!

Ga voor meer informatie, foto's en film (binnenkort) over dit congres naar www.meetingdem.eu
Rose-Marie Dröes

Een greep uit innovatieve interventies gepresenteerd op het BestCare4Dem

Bike buddies / Fietsmaatjes is een zeer succesvolle vrijwilligersorganisatie die mensen met chronische ziekten, waaronder mensen met dementie, de mogelijkheid geeft om samen met een vrijwilliger eropuit te gaan op de duofiets naar een bestemming van eigen keuze.

www.fietsmaatjes.nl.

Find My Apps is een webbased tool die mensen met dementie (evt met begeleiding van de mantelzorg) helpt met het vinden van apps voor zelfredzaamheid en zinvolle activiteiten die aansluiten bij hun behoeften, wensen en mogelijkheden (<https://findmyapps.onderzoek.io/>).

Geïnteresseerde mensen met lichte cognitieve beperkingen of dementie uit de regio Amsterdam en Oost-Nederland kunnen zich opgeven voor deelname of informatie vragen via f.j.meiland@vumc.nl

DemenTalent helpt mensen met dementie vrijwilligerswerk te vinden dat ze leuk vinden, zodat ze kunnen blijven deelnemen aan de samenleving en zich nuttig kunnen voelen (www.dementalent.nl).

Dementelcoach biedt telefonische ondersteuning op maat aan mantelzorgers, zodat zij beter kunnen omgaan met stress en grensoverschrijdend gedrag wordt voorkomen (www.dementelcoach.nl). Kijk op de laatste pagina van deze nieuwsbrief waar u terecht kunt voor training tot Dementelcoach.

De STAR e-cursus biedt aan de hand van online trainingsmodules basisinformatie over dementie, omgaan met veranderingen in het functioneren en de emotionele aanpassing. Daarbij wordt interactief materiaal gebruikt, zoals oefeningen, video's en spellen. Hiermee kan de cursist zijn/haar kennis en vaardigheden verbeteren. De cursus is voor mantelzorgers, vrijwilligers en professionals te volgen op verschillende niveaus (www.stardementiecursus.nl).

Muziek

Onderzoeker Dr. Betty Tijms (Alzheimercentrum VUmc) en muziektherapeute Gea van Straaten (ViVA! Zorggroep) hadden zeer boeiende informatie over hoe muziek verschillende delen van de hersenen, die verband houden met emoties en geheugen, stimuleert. Daarnaast ontspant muziek ook. Denk aan het muziekkussen (<https://www.youtube.com/watch?v=RsJkX8wRv>). Daarom wordt muziek zowel gebruikt om mensen met dementie te activeren, hun stemming te verbeteren als om sociaal contact te leggen, zoals bij de verschillende soorten koren waar mensen met dementie met veel plezier aan deelnemen (zie ook: www.innovatiekringdementie.nl/a-405/de-heilzame-werking-van-koorzang).

Internationale ervaringen

Twee van de inspiratiesessies tijdens het congres waren gewijd aan de uitwisseling van ontmoetingscentra in verschillende landen. Vertegenwoordigers van ontmoetingscentra uit Nederland, Italië, Polen, Engeland, Australië, Aruba en Spanje vertelden over onder meer innovatieve activiteiten in hun ontmoetingscentrum (zoals Ontmoetingscentra3.0) en de adaptieve implementatie van ontmoetingscentra in zeer grote steden (Milaan, Sydney) en in landelijke gebieden zoals Castilië en León in Spanje.

Ontmoetingscentrum Cas Marie uit Aruba legde uit hoe zij de veerkracht van hun deelnemers versterken en hen helpen zo lang mogelijk actief te blijven deelnemen aan de gemeenschap door het bieden van persoonlijke liefdevolle zorg en therapie.

BestCare4Dem Poëzie en Kunstprijs

In het kader van het BestCare4Dem congres werd ook een internationale Poëzie en kunstwedstrijd gehouden voor mensen met dementie. In januari 2018 werd de aankondiging verspreid en er is enthousiast gehoor gegeven aan de oproep door de bezoekers van vele ontmoetingscentra. De vijfhoofdige jury ontving in totaal 63 inzendingen, waarvan 51 kunstwerken en twaalf gedichten. De inzendingen waren heel divers, van kleding en kunst van gerecyclede materialen, films, haiku's en gedichten, tot prachtige schilderijen en tekeningen. Naast de inzendingen zijn er ook veel foto's meegestuurd van bezoekers aan het werk, al dan niet in groepsverband. En wat straalt het plezier, de creativiteit en de trots van de foto's af! Deze beelden laten zien, hoe belangrijk het is bezig te kunnen zijn en blijven met kunst en expressie, terwijl op andere vlakken zaken misschien minder goed gaan. Tijdens het congres zijn de 21 beste inzendingen geëxposeerd in het DeLaMar theater, met als hoogtepunt de prijsuitreiking tijdens de Meet the Expert sessie. In deze druk bezochte sessie werden de drie beste werken uit beide categorieën bekend gemaakt door de voorzitter van de jury, Henriëtte van der Roest en werd het juryrapport over de werken voorgelezen.

In de categorie poëzie zijn het gedicht 'Sleutels' van mevrouw Jelgersma en de film 'I tell the sea' van Ontmoetingscentrum Rimini (Italië) op een gedeelde tweede plaats geëindigd. De winnaar was de film 'I remember by the hands' van Ontmoetingscentrum Riccione (Italië).

In deze film werden bezoekers van het ontmoetingscentrum gevolgd tijdens een bewegings- en dansworkshop volgens de Hobart Methode. Volgens de jury: 'Prachtig zoals herinneringen gewekt worden. Als de communicatie niet meer verloopt zoals we dat gewend zijn is het geweldig om andere wegen te zoeken en dan ook nog eens in gezamenlijkheid.'

In de categorie kunst is de mandala 'De uil zit in de olmen' van meneer Kuiper op de derde plaats geëindigd. De 'Recycling Fashion Show' van de bezoekers van Ontmoetingscentrum Na Cieplej in Wroclaw (Polen), werd tweede. De winnaar van de categorie kunst was 'De Vijver'.

Een schilderij bestaand uit vijftien aparte schilderijtjes gemaakt door bezoekers van Ontmoetingscentrum De Vijver in Driebergen. Gezamenlijk beelden zij de vijver uit die om de hoek van het ontmoetingscentrum ligt. 'Een magische compositie', volgens de jury, 'die door de samenwerking die hiervoor nodig was, laat zien dat het geheel meer dan de som der delen is.'

Alle trotse genomineerden ontvingen een oorkonde en de prijswinnaars ontvingen naast een plaket waarin hun inzending was verwerkt, ook een cheque van €100,-. Dit bedrag kunnen zij besteden aan creatieve materialen voor activiteiten in hun ontmoetingscentrum.

Gezien de vele inzendingen, het plezier en alle positieve reacties op de wedstrijd hopen wij natuurlijk op een vervolg in de toekomst.

Henriëtte van der Roest

Nieuws Algemeen Wereld Alzheimer Dag

Op 21 september aanstaande is het weer zover: Wereld Alzheimer Dag! Overal worden activiteiten georganiseerd om aandacht te vragen voor (de gevolgen van) dementie voor mensen met dementie zelf en hun naasten.

Vanuit Alzheimer Nederland zal net als vorig jaar weer een internetpagina gemaakt worden met alle activiteiten van Wereld Alzheimer Dag die in Nederland georganiseerd worden. Vergeet niet uw activiteiten hierop tijdig te laten vermelden! Houd de site van www.alzheimer-nederland.nl in de gaten voor meer informatie

Cursus Personeel Ontmoetingscentra 2019

In februari 2019 gaat de cursus Personeel Ontmoetingscentra weer van start. De cursus biedt informatie over de visie en inhoud van het gecombineerde ondersteuningsprogramma dat Ontmoetingscentra bieden en leert de cursisten om effectieve persoonsgerichte, psychosociale begeleiding te bieden aan mensen met dementia en mantelzorgers uitgaande van het adaptatiecoping model. De hele cursus is vooral bedoeld voor programmacoördinatoren van Ontmoetingscentra, en voor diegenen die deze functie ambiëren, maar er worden ook interessante modules aangeboden voor andere (nieuwe) medewerkers van Ontmoetingscentra. De cursus bestaat uit vier hele dagen (met een tussenperiode van enkele weken) en vijf vervolgbijeenkomsten van een dagdeel. De exacte data van de cursus worden begin september bekend gemaakt op de website ontmoetingscentra (onder het kopje activiteiten/cursussen).

De cursus is geaccrediteerd door het Kwaliteitsregister V&V en Register Zorgprofessionals. De cursus gaat alleen door bij voldoende aanmeldingen en daarom verzoeken we geïnteresseerden zich zo snel mogelijk op te geven, maar liefst uiterlijk 15 oktober 2018.

Aanmelden kan via:

www.ontmoetingscentradementie.nl/activiteiten/cursussen. Voor informatie kunt u contact opnemen met Franka Meiland (tel. 020-7885623) of een email-sturen naar ontmoetingscentra@ggzingeest.nl.

Onderzoek 'Ontmoetingscentra 3.0' update

In 2016 zijn we met 32 Ontmoetingscentra begonnen aan het project OC3.0, waarin onderzocht wordt of drie innovatieve interventies (DemenTalent, STAR en Dementelcoach) gekoppeld kunnen worden aan Ontmoetingscentra en of deze interventies een waardevolle bijdrage leveren aan het bestaande programma van de OCs. Inmiddels is de uiterste datum om deelnemers aan te melden verstreken. Door de enthousiaste inzet van de

deelnemende centra zijn er in totaal heel wat deelnemers aangemeld, namelijk: 37 koppels Dementalent, 60 mantelzorgers DementelCoach of STAR, en 54 koppels controlegroep. Langs deze weg willen we alle centra die deelnemen aan dit onderzoek alvast heel hartelijk bedanken voor hun inzet!

De komende tijd zullen nog tweede interviews (nametingen) gedaan worden bij de deelnemers, en interviews met een aantal sleutelfiguren worden gehouden over de ervaringen met de koppeling van de nieuwe interventies aan de ontmoetingscentra. Volgend voorjaar zullen de resultaten van de effectstudie gedeeld worden. Ook wordt er een handleiding gemaakt om Ontmoetingscentra die aan de slag willen met deze nieuwe interventies op weg te helpen.

Annelies van Rijn, junior onderzoeker

Herhaalde oproep: Landelijke enquête Ontmoetingscentra

Sinds voorjaar 2016 loopt vanuit VUmc de landelijke enquête Ontmoetingscentra onder alle OC's in Nederland. We hopen hiermee een beeld te krijgen van aantallen en kenmerken van gebruikers van ontmoetingscentra en zo het belang van de centra nog beter landelijk onder de aandacht te kunnen brengen van gemeenten, subsidiegevers en politici. Hierbij dus nogmaals een dringend beroep op alle programmacoördinatoren van OC's om deel te nemen aan deze enquête en deze ook te verspreiden onder alle mantelzorgers. Enquêtes kunnen nog tot en met september worden ingeleverd. Bent u de enquêtes kwijt of is eerder berichtgeving hierover u ontgaan neem dan contact op met ondergetekende. Vanaf heden kunnen mantelzorgers de enquête ook online toegestuurd krijgen! Mocht dit gewenst zijn, stuur een mailtje naar j.vanrijn1@vumc.nl

Annelies van Rijn, junior onderzoeker

Effectieve zorg & behandeling bij dementie

Een greep uit de online Informatiedesk Effectieve Zorg & Behandeling bij Dementie door Maggie Oattes

Crisismanagement. Het effect van het toewijzen van een crisis-coördinator

Johnson en collega's hebben onderzoek gedaan naar het effect van een crisisinterventieprogramma voor mensen met dementie die ook ernstige psychiatrische problemen hebben. Er werd gekeken naar het effect op mensen met dementie zelf en hun mantelzorgers. De deelnemers werden verdeeld in een controlegroep, die

de gebruikelijke zorg ontving (crisisopname in een psychiatrisch ziekenhuis) en een experimentele groep, die in de thuissituatie een crisiscoördinator kreeg toegewezen. De crisiscoördinator verzamelde informatie over de crisis en het probleemgedrag en moedigde de mantelzorgers aan om een dagboek van het probleemgedrag bij te houden. Tijdens crisisperiodes had de crisiscoördinator persoonlijk en telefonisch contact, bood informatie en steun aan de families, regelde zaken rondom doktersbezoeken, ziekenhuisopnames enz. Hij/zij regelde verwijzingen, speelde een rol bij het plannen van crisisinterventies, zag toe op terugkoppeling van resultaten tussen artsen en bevorderde regelmatig overleg tussen medici en andere betrokken instellingen.

Na zes maanden bleken in de controlegroep veel meer mensen met dementie te zijn overleden en was het aantal nieuwe crisisopnames na ontslag uit het psychiatrische ziekenhuis hoger dan in de experimentele groep.

In de experimentele groep bleek dat verpleeghuisopname in meer dan de helft van de gevallen kon worden uitgesteld en bijna driekwart van dreigende uitzetting uit het verpleeghuis kon worden voorkomen. Bijna alle vormen van probleemgedrag en de impact daarvan op ADL waren afgenomen, net als de spanning die het probleemgedrag veroorzaakte bij de mantelzorgers.

Wat betreft de mantelzorgers: na afloop van de interventieperiode was hun gezondheidstoestand verbeterd, toonden zij minder spanning, verbale uitbarstingen, impulsief gedrag, apathie en verzet tegen zorg en gaven zij aan meer zelfvertrouwen met betrekking tot de zorg te hebben.

Johnson DK, Niedens M, Wilson J, Swartzendruber L, Yeager A, Jones K. Treatment outcomes of a Crisis Intervention Program for Dementia With Severe Psychiatric Complications: The Kansas Bridge Project. The Gerontologist, 2012, 53(1), 102-112. Download de hele factsheet over dit onderzoek via de digitale Informatiedesk Effectieve zorg & behandeling bij dementie.

https://www.vumc.nl/afdelingen/informatiedesk-dementiezorg/pwd_vph/vph_em_even/7197236/

Congrestips

Het Dementie-Event

VOOR en DOOR mensen met dementie

Op woensdag 5 september 2018 organiseren Alzheimer Nederland en Zorginnovatiebureau DAZ de eerste grote landelijke bijeenkomst voor en door mensen met dementie. De programma-commissie bestaat uit acht mensen met dementie. Het wordt een afwisselend programma met interessante sprekers en voldoende ruimte om met elkaar in gesprek te gaan over de ervaringen die

men met de ziekte heeft. Het event biedt een geweldige kans om andere mensen met dementie te ontmoeten, mee te discussiëren over hoe mensen in de maatschappij aankijken tegen dementie en een gemeenschappelijk statement te maken naar de maatschappij. Het evenement vindt plaats op 5 september 2018 bij Radio Kootwijk te Apeldoorn (11.00-15.00 uur). Meer informatie: www.alzheimer-nederland.nl/dementie-event

Oproep aan programmacoördinatoren die geen rechtstreekse mail over het Dementie-Event ontvangen hebben: geef uw emailadres svp door aan DAZ via info@anderszorgen.nl.

28^e Alzheimer Europe Conference

29-31 oktober 2018 vindt in Barcelona de 28^e Alzheimer Europe Conferentie plaats onder het motto: "Making dementia a European priority". (www.alzheimer-europe.org/Conferences/Barcelona-2018)

Lerend Vermogen mensen met dementie

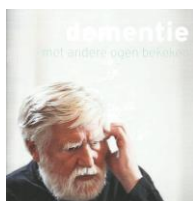
Op vrijdag 9 november 2018 vindt in Utrecht een studiedag plaats over het lerend vermogen van mensen met dementie. Doelgroep: verzorgenden, verpleegkundigen en andere zorgprofessionals. Omdat veel zorgverleners (en familieleden) niet weten dat mensen met dementie nog lerend vermogen hebben, zijn zij geneigd om handelingen over te nemen. Gebruik maken van het lerend vermogen levert de persoon met dementie autonomie en eigenwaarde op en scheelt zorgverleners en familie extra ondersteuning en werkdruk. Onder leiding van Frans Hoogeveen worden drie vormen van leren bij dementie besproken.

Meer informatie is te vinden op:

<https://markt20.nl/nascholingsaanbod/lerend-vermogen-voor-mensen-met-dementie/>

Lees- en kijktips

Dementie met andere ogen bekeken

Studenten van NHL Stenden Hogeschool stelden samen met de gemeente Heerenveen, Alzheimer Friesland en lokale professionals een 'witboek dementie' samen met verhalen van mensen die leven met of

betrokken zijn bij een vorm van dementie. Het is een van de projecten waarmee Heerenveen de gemeente dementievriendelijk(er) wil maken. Kleine gebaren blijken veel voor patiënten en

mantelzorgers te betekenen. Dit laat zien dat we allemaal kunnen bijdragen aan behoud van zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving en dus aan de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun naasten.

Het onvergetelijke boek

Zeven tweedejaars studenten van de International Lifestyle Studies van Fontys Tilburg wilden iets maken voor familie, kennissen en vrienden van mensen met dementie.

Met Het Onvergetelijke

Boek blik je samen terug op herinneringen, en worden nieuwe herinneringen gecreëerd. Het boek bestaat uit opdrachten die het contact op gang kunnen brengen en in stand houden. Je kunt in het boek tekenen, schrijven en plakken. Bekijk het boek op hetonvergetelijkeboek.nl

Langer meedoen. 10 inspirerende voorbeelden voor mensen met dementie.

(Alzheimer Nederland)

Het boekje beschrijft 10 inspirerende voorbeelden die als handvatten kunnen dienen om gemeenten dementie-vriendelijk(er) te maken, zodat mensen

met dementie langer mee kunnen blijven doen. Het boekje is gratis te downloaden:

(www.alzheimer-nederland.nl/nieuws/inspirerende-voorbeelden-gemeenten-dementievriendelijker-maken) of te bestellen via info@alzheimer-nederland.nl ovv 'boekje Langer Meedoen'.

Onderzoek naar medicijnen: De ziekte van Alzheimer: vergeet het maar, of niet

Dean Paes (UHasselt & Universiteit Maastricht) hoopt in zijn doctoraat nieuwe medicatie te ontwikkelen voor mensen met de ziekte van Alzheimer. Zo hoopt hij hen te kunnen helpen om nieuwe herinneringen aan te maken en te bewaren, zodat ze het leven echt weer kunnen beleven. U kunt het filmpje bekijken op:

<https://www.wetenschapuitgedokterd.be/de-ziekte-van-alzheimer-vergeet-het-maar-niet>

Deadline kopij volgende nieuwsbrief:
maandag 15 november 2018

OPROEP VOOR PERSONEEL VAN ONTMOETINGSCENTRA

Op **woensdag 21 november** vindt de Training Dementelcoach plaats voor medewerkers van Ontmoetingscentra die deze interventie in hun eigen centrum aan willen bieden. Plaats en tijd worden later nog bekend gemaakt. Ben je geïnteresseerd meld je dan tijdig aan!

Doel en inhoud van de training

Dementelcoach biedt mantelzorgers van thuiswonende mensen met dementie ondersteuning in hun eigen omgeving door middel van telefonische coaching.

De telefonische coaching wordt gegeven door zorgverleners met ervaring op het gebied van de dementiezorg. Zij zijn naast hun bestaande werk beschikbaar als Dementelcoach.

Na afloop van de training:

- weet je waar mantelzorgers van mensen met dementie tegen aan lopen;
- ken je de fases waar de mantelzorger doorheen gaat;
- ken je de verschillende profielen van mantelzorgers van mensen met dementie;
- kan je een luisterend oor bieden zonder gelijk met oplossingen te komen;
- kan je aansluiten bij de fase waarin de mantelzorger zit;
- weet je hoe je ruimte kan maken voor het verhaal van de mantelzorger;
- kun je een afweging maken of het werk als Dementelcoach wat voor je is

Duur: 2 dagdelen

Groepsgrootte: minimaal 10 - max 15 personen

Kosten: €95,-

Aanmelden bij: saskia.danen@casema.nl

Trainers:

Mieke Sachs is verpleegkundige (niet praktiserend) en is na de opleiding Psychosynthese, Familieopstellingen en Systemisch Werken, nu vanuit haar eigen praktijk *Gewoon Mieke* werkzaam als coach en therapeut. Daarnaast begeleidt en coacht zij leerling verpleegkundigen en verzorgenden tijdens hun stage in het werkveld.

Saskia Danen - de Vries is verpleegkundige (niet praktiserend) en gezondheidswetenschapper. Ze heeft jarenlang gewerkt in de geriatrie, psychiatrie en psychogeriatric en werkt nu vanuit haar eigen trainings- en adviesbureau *Zorg4Zorg*. Daarnaast is ze belangenbehartiger bij Alzheimer Nederland.

Aanmelden of meer informatie: saskia.danen@casema.nl

